

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Plenárisülés-dokumentum

21.5.2012

B7-0238/2012

ÁLLÁSFOGLALÁSRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

benyújtva a Tanács és a Bizottság nyilatkozatait követően
az eljárási szabályzat 110. cikkének (2) bekezdése alapján
a homofóbia elleni európai küzdelemről
(2012/2657(RSP))

**Michael Cashman, Claude Moraes, Sylvie Guillaume, Knut Fleckenstein,
Ana Gomes, Richard Howitt, Liisa Jaakonsaari**
az S&D képviselőcsoport nevében

RE\902671HU.doc

PE489.260v01-00

HU

Egyesülve a sokféleségben

HU

B7-0238/2012

**Az Európai Parlament állásfoglalása a homofóbia elleni európai küzdelemről
(2012/2657(RSP))**

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára, a Gyermekek Jogairól szóló Egyezményre, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményre,
- tekintettel az Európai Unióról szóló Szerződés 2. cikkére, 3. cikkének (5) bekezdésére, 6., 7., 21. és 27. cikkére, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 10. és 19. cikkére, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájára,
- tekintettel az Európai Unió Tanácsának emberi jogi munkacsoportja által elfogadott, a leszbikus, meleg, biszexuális és transznemű (LMBT) személyek emberi jogai maradéktalan érvényesítésének elősegítését és védelmét szolgáló eszköztárra,
- tekintettel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 1728. számú, a szexuális irányultságon és a nemi identitáson alapuló megkülönböztetésről szóló 2010. április 29-i állásfoglalására, valamint a Miniszteri Bizottság CM/Rec(2010)5 számú, a szexuális irányultságon és a nemi identitáson alapuló megkülönböztetés elleni fellépésre szolgáló intézkedésekről szóló 2010. március 31-i ajánlására,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének 2010. novemberi, „Homofóbia, transzfóbia, valamint szexuális irányultságon és nemi identitáson alapuló megkülönböztetés” című jelentésére,
- tekintettel „az emberi jogok helyzete a világban és az Európai Unió ezzel kapcsolatos politikája, ideértve annak az Unió emberi jogokkal kapcsolatos stratégiai politikájára gyakorolt hatásait is” című 2012. április 18-i állásfoglalására,
- tekintettel a küszöbönálló EU–Oroszország csúcstalálkozóról szóló 2011. december 14-i állásfoglalására,
- tekintettel az emberi jogok, a szexuális irányultság és a nemi identitás vonatkozásában az ENSZ-ben végzett munkáról szóló 2011. szeptember 28-i állásfoglalására,
- tekintettel „a véleménynyilvánítás szabadságának megsértéséről, valamint a szexuális irányultság miatti hátrányos megkülönböztetésről Litvániában” című 2011. január 19-i állásfoglalására,
- tekintettel a kiskorúakat a nyilvános információk káros hatásaitól védő litván törvényről szóló 2009. szeptember 17-i állásfoglalására,
- tekintettel a homofóbiáról szóló korábbi állásfoglalásaira, elsősorban a homofóbiával kapcsolatos európai helyzetről szóló 2007. április 26-i, a rasszista és homofób erőszak európai fokozódásáról szóló 2006. június 15-i, valamint a homofóbiával kapcsolatos

európai helyzetről szóló 2006. január 18-i állásfoglalására,

- tekintettel eljárási szabályzata 110. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel az Európai Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul, és ezeket az értékeket a világ többi részéhez fűződő kapcsolataiban védelmeznie kell és érvényre kell juttatnia;
- B. mivel a homofóbia a homoszexualitással és a leszbikus, meleg, biszexuális és transznemű (LMBT) személyekkel szembeni olyan irracionális félelem és ellenszenv, amely előítéleteken alapszik, és hasonlít a rasszizmusra, az idegengyűlöletre, az antiszemitizmusra és a szexizmusra; sokféle formában megnyilvánulhat a magán- és a közéletben, ilyen például a gyűlöletbeszéd és a diszkriminációra való felbujtás, a gúnyolódás, a verbális, lelki és fizikai erőszak, az üldözés és a gyilkosság, az egyenlőség elvét sértő megkülönböztetés, valamint a jogok indokolatlan és ésszerűtlen korlátozása, amelyek gyakran a közrenddel, a vallásszabadsággal és a katonai szolgálat lelkiismereti okból történő megtagadásához való joggal kapcsolatos ürügek mögé rejtőznek;
- C. mivel Oroszországban a „homoszexuális propaganda” elleni büntetőjogi és közigazgatási szabályokat hoztak 2006-ban Rjazan régióban, 2011-ben Arhangelszkben, 2012-ben Kosztromában és Szentpéterváron, Novoszibirszk, Szamara, Kirov, Krasznajarszk és Kalinyingrad régiókban pedig jelenleg tervezik ilyen jogszabályok bevezetését, mivel továbbá e jogszabályok értelmében a magánszemélyek 1270, az egyesületek és vállalkozások pedig akár 12 700 euró összegű bírsággal sújthatók, és mivel a szövetségi дума is hasonló törvényt tárgyal;
- D. mivel Ukrajnában a parlament két olyan (2011-ben, illetve 2012-ben előterjesztett) törvénytervezetet vizsgál, amelyek bűncselekménynek minősítenék „a homoszexualitás terjesztését”, ideértve „olyan találkozók, felvonulások, akciók, demonstrációk és tömegrendezvények szervezését, amelyek szándéka pozitív információk terjesztése a homoszexualitással kapcsolatban”, és amelyek pénzbüntetést és öt évig terjedő börtönbüntetést helyeznek kilátásba, és mivel a véleménynyilvánítás és az információ szabadságával foglalkozó bizottság támogatja e javaslatokat;
- E. mivel Moldovában Bălți, Sorochi, Drochia, Cahul, Ceadîr Lunga és Hiliuți városokban, valamint Anenei Noi és Basarabeasca körzetekben a közelmúltban olyan jogszabályokat fogadtak el, amelyek tiltják „a nem hagyományos szexuális irányultság melletti agresszív propagandát” és egy esetben a „muzulmán tevékenységet” is, és mivel a Chetrișben hozott hasonló intézkedéseket korábban alkotmányellenesnek minősítette az Állami Kancellária;
- F. mivel Litvániában jogi szempontból továbbra sem világos, hogy a kiskorúakat a nyilvános információk káros hatásaitól védő, 2010-ben módosított törvény értelmében a nyilvános információk előmozdíthatják-e a homoszexualitás elfogadását;
- G. mivel Lettországból a rigai városi tanács egy képviselője a közelmúltban olyan jogszabálytervezetet terjesztett elő, amely a 2012. évi Balti Büszkeség felvonulás megakadályozása érdekében tiltaná a „homoszexuális propagandát”, és mivel a javaslatot még nem tárgyalták meg;

- H. mivel a Jobbik magyarországi szélsőjobboldali párt a közelmúltban több olyan törvényjavaslatot terjesztett elő, amelyek értelmében bűncselekménynek minősítenék „a szexuális magatartászavarok népszerűsítését”, és mivel a budapesti fővárosi önkormányzatban a Fidesz olyan helyi rendeletre irányuló javaslatot terjesztett elő a budapesti „meleg büszkeség” felvonulást megelőzően, amely korlátozná az „obszcén felvonulásokat”, és mivel e javaslatokat később visszavonták ugyan, de előfordulhat, hogy ismét benyújtják őket az Országgyűlésben vagy az önkormányzatokban;
- I. mivel az EU moldovai delegációja sajnálatának és súlyos aggodalmának adott hangot az intolerancia és a diszkrimináció e megnyilvánulásai vonatkozásában;
- J. mivel a Bizottság nyilatkozatában elkötelezte magát az emberi jogok és az alapvető szabadságok Európai Unióban való tiszteletben tartásának garantálása mellett, és kijelentette, hogy a homofóbiának nincs helye Európában;
- K. mivel a homofóbia továbbra is megtalálható a tagállamokban és harmadik országokban, többek között gyilkosságok, a „meleg büszkeség” felvonulások és az egyenlőségért szervezett felvonulások betiltása, felbujtó, fenyegető és gyűlöletkeltő beszédek nyilvános elhangzása, a megfelelő rendőri védelem biztosításának elmulasztása, homofób csoportok erőszakos demonstrációinak engedélyezése, valamint az azonos neműek közötti házasság elismerésének kimondott tiltása formájában;
- L. mivel az Európai Parlament továbbra is elkötelezett amellett, hogy az EU-ban garantálni kell az egyenlőséget és a szexuális irányultságon vagy a nemi identitáson alapuló diszkrimináció tilalmát, valamint hogy el kell fogadni a vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékosra, életkorra vagy szexuális irányultságra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló tanácsi irányelvet, amelynek elfogadására egyelőre egyes tagállamok ellenvetései miatt nem kerülhet sor; elkötelezett továbbá a családi állapotot igazoló dokumentumok érvényességének kölcsönös elismerésére irányuló javaslatok mellett; a rasszizmus és az idegengyűlölet elleni küzdelemről szóló kerethatározat oly módon történő felülvizsgálata mellett, hogy az kiterjedjen a homofóbián és a transzfóbián alapuló bűncselekményekre is; végül pedig egy olyan átfogó ütemterv mellett, amellyel megvalósítható a szexuális irányultságtól vagy a nemi identitástól független egyenlőség;

Homofób törvények és a véleménynyilvánítás szabadsága Európában

1. súlyos aggodalmának ad hangot e fejlemények láttán, amelyek a homoszexualitással és a transzneműséggel kapcsolatos tévhitek alapján korlátozzák a véleménynyilvánítás és a gyülekezés szabadságát;
2. sajnálja, hogy e törvények alapján máris sor kerül letartóztatásokra és bírságok kiszabására, többek között olyan heteroszexuális polgárok sérelmére, akik támogatásukról, toleranciájukról és elfogadásukról biztosítják a leszbikus, meleg, biszexuális és transznemű személyeket; hasonlóképp sajnálja, hogy e törvények legitimálják a homofóbiát és esetenként az erőszakot is, amint ez látható volt Szentpéterváron, az LMBT aktivistákat szállító autóbusz elleni 2012. május 17-i erőszakos támadás alkalmával, valamint akkor, amikor 2012. május 20-án Kijevben megverték a „meleg büszkeség” felvonulás két szervezőjét, aminek következtében a felvonulás el is maradt;

3. hangsúlyozza, hogy a „propaganda” fogalmát csak kevés helyen határozzák meg; aggasztónak tartja, hogy a médiaorgánumok kimutathatóan öncenzúrát végeznek, a polgárok megfélemlítés áldozatai, így félnek hangot adni véleményüknek, továbbá hogy a melegbarát jelképeket – pl. szivárványt – használó egyesületek és társaságok ellen jogi eljárás indítható;
4. kiemeli, hogy e törvények ellentétesek a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányával, amely pedig védi a szexuális irányultságot a diszkriminatív törvényekkel és gyakorlatokkal szemben¹, és amelynek Oroszország, Ukrajna, Moldova, Litvánia, Lettország és Magyarország részes felei;
5. hangsúlyozza továbbá, hogy e törvények a gyermek mindenek felett álló érdekével is ellentétesek, hiszen a Gyermek Jogairól szóló Egyezmény védi a gyermekek azon jogát, hogy tájékozódjanak és tájékoztatást kapjanak a különböző jelenségekről és nézetekről; megerősíti, hogy a lesbikus, meleg, biszexuális vagy transznemű gyermekeknek hozzáférést kell biztosítani a szexuális beállítottságukkal kapcsolatos pozitív és számukra megnyugtató információkhoz; sajnálja, hogy ezek a törvények megnehezítik vagy jogszerűtlenné teszik az ilyen információkhoz való hozzáférést;
6. végezetül rámutat, hogy a nemzeti és nemzetközi bíróságok ítéletei következetesen megerősítik, hogy a közérkölcset érintő aggályok nem jogosítanak fel megkülönböztetett bánásmódra, például a véleménynyilvánítás szabadsága tekintetében; példaként utal Európa országainak döntő többségére, ahol nincsenek effajta törvények, csak fejlődő, sokszínű és másokat tiszteletben tartó társadalom;
7. felszólítja az illetékes orosz, ukrán, moldáv, litván, lett és magyar hatóságokat, hogy adjanak bizonyosságot a megkülönböztetésmentesség elvének tiszteletben tartásáról, és biztosítsák annak érvényesülését, továbbá vizsgálják felül a szóban forgó törvényeket a nemzetközi emberi jogi rendelkezések és a saját ezekhez kapcsolódó kötelezettségvállalásaik fényében;
8. felszólítja a Bizottságot, a Tanácsot és a Külügyi Szolgálatot, hogy adják jelét, hogy tudomásukra jutottak e tilalmak, és ítélik el őket, különösen a belügyek, a kétoldalú párbeszéd és az európai szomszédságpolitika keretében; továbbá felszólítja az Európai Unió Tanácsát és a Külügyi Szolgálatot, hogy a megfelelő nemzetközi fórumokon, többek között az Európa Tanácsban, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezetben és az Egyesült Nemzetek Szervezetében vessék fel ezt a kérdést;

Helyzetkép az Európai Unióban

9. sajnálja, hogy az LMBT személyek alapvető jogai még az Európai Unióban sem érvényesülnek teljes körűen; határozottan elítéli a szexuális irányultságon és a nemi identitáson alapuló mindennemű megkülönböztetést, gyűlöletbeszédet vagy erőszakot;
10. felszólítja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül a rasszizmus és az idegengyűlölet elleni

¹ Toonen kontra. Ausztrália, 488/§992. sz. közlöny, ENSZ dok.: CCPR/C/50/D/488/1992 (1994); Young kontra. Ausztrália, 941/§2000. sz. közlöny, ENSZ dok.: CCPR/C/78/D/941/2000 (2003); X kontra. Kolumbia, 1361/§2005. sz. közlöny, ENSZ dok.: CCPR/C/89/D/1361/2005 (2007);.

küzdelemről szóló kerethatározatot oly módon, hogy a szexuális irányultságon és a nemi identitáson vagy annak kifejezésén alapuló gyűlöletből elkövetett bűncselekmények beemelésével erősítse meg és szélesítse ki annak hatályát;

11. felszólítja az Európai Unió Tanácsát és a tagállamokat, hogy kezdjék meg a személyek közötti, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékosagra, életkorra vagy szexuális irányultságra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslat első olvasatát;
12. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a szabad mozgásról szóló 2004/38/EK irányelv szexuális irányultságon alapuló mindennemű megkülönböztetéstől mentes végrehajtását; kéri a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot a családi állapotot igazoló dokumentumok érvényességének kölcsönös elismerésére irányuló, a kölcsönös elismerés elvére épülő intézkedésekre;
13. felhívja a figyelmet az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének a „Homofóbia, transzfóbia, valamint szexuális irányultságon és nemi identitáson alapuló megkülönböztetés” című jelentésében szereplő megállapításokra; felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a lehető legnagyobb mértékig hajtsák végre a jelentésben kifejtett ajánlásokat;
14. kéri a Bizottságot, hogy körültekintően vizsgálja majd meg az Alapjogi Ügynökség LMBT személyekkel kapcsolatos felmérésének eredményét, és annak alapján tegye meg a megfelelő intézkedéseket;
15. kéri a Bizottságtól annak biztosítását, hogy az Alapjogi Charta alkalmazásáról szóló éves jelentés keretében készüljön stratégia az alapvető jogok európai unióbeli védelmének megerősítésére, amely hiánytalan és átfogó tájékoztatást ír elő a homofóbia tagállamokban való megjelenéséről, és megoldásokat, valamint fellépéseket javasol annak felszámolására;
16. megismétli a Bizottsághoz intézett azon kérését, hogy készítsen egy olyan átfogó ütemtervet, amellyel megvalósítható a szexuális irányultságtól vagy a nemi identitástól független egyenlőség;
17. úgy véli, hogy az LMBT személyek alapvető jogai nagyobb valószínűséggel érvényesülnek, ha ők is hozzáférhetnek az olyan jogintézményekhez, mint az együttélés, a bejelentett élettársi viszony vagy a házasság; üdvözli, hogy 16 tagállamban e jogintézmények már szabadon hozzáférhetők, és felszólítja a többi tagállamot, hogy ők is vegyék fontolóra ezek kiterjesztését;
18. felkéri a tagállamokat, hogy biztosítsanak menedékjogot a szexuális irányultságuk vagy nemi identitásuk miatt üldözötteknek;
19. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást az Európai Bizottságnak, az Európai Unió Tanácsának, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének/a Bizottság alelnökének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, Oroszország és Ukrajna kormányának és parlamentjének, a szövegben említett oroszországi és moldovai helyi és regionális önkormányzatoknak.